

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Capvt XVII. a Clemens III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

CAPUT XVII.

a Clemens III.

PErvenit ad nos, &c. Illos autem, qui ægritudine præpediti pro absolutionis beneficio ad Sedem Ap. nequeunt laborare, recepto ab eis, sicut moris est, jumento, potes absolvere, ita quod sanitati pristinæ ^b restituti Apostolico se conspectui repräsentent: sexui verò ^c fœmineo, ac pueris, & senibus satis super hoc te credimus posse liberè dispensare. De iis etiam, qui clericis non enormem, sed modicam, levem injuriam irrogarunt, tñ fraternitatis arbitrio duximus commitendum.

NOTÆ.

- I. ^a Clemens III.) In secunda collectione, sub *hoc tit. cap. 3.*, legitur tantum *idem*, & nullib[us] exprimitur, cui Prælato rescribat Pontifex, sed veram hujus textus interpretationem dedi, & illuſtravi *in cap. pervenit, de test. cogend.* huic decisioni omnino consonat Innocent. III. in epistola missa Archiepiscopo Compostellano *lib. 1. epistol. apud Sirletum, fol. 370*, ubi ita scribit: (Ad nostram noveris audientiam pervenisse, quod in diœcesi tua manus injicentes in clericos violentas, cum à Sede Apostolica nimium sint remoti, propter ætatem, & infirmitatem illuc nonnunquam vix accedere valent beneficium absolutionis peritura-

ri. Ut autem excommunicatos hujusmodi ad nos non valentes proper impedita, quæ præmisimus, proficiunt, & mulieres clericos verberantes absolvere tibi licet in diœcesi tua, fraternitati tuae autoritate præsentium indulgemus, nisi fortè ipsorum excessus ita gravis fuerit, & enormis, quod propter hoc censura sit Apostolicæ Sedis requirenda. Nulli ergo, &c. Datum.

Lateran.

^b Restituti.) Et ita etiam absoluti cessante impedimento tenentur Romanum Pontificem adire.

^c Fœmineo, & pueris, ac senibus.) De fœminis egi suprà *incap. mulieres, de senibus, & in cap. eanoscitur 13.*

2.

3.

CAPUT XVIII.

a Idem III.

Significavit nobis. *Et infra:* Verùm clericos, qui scienter, & sponte participaverunt excommunicationis à nobis, & ipsis in officiis receperunt, eadē sententia cum ipsis non dubitamus involvi, quos etiam probeneficio sux absolutionis habendo, ad nos volumus cum insinuatione literarum tuarum transmitti.

NOTÆ.

- ^a *Idem.*) Ita etiam legitur in secunda collectione, sub *hoc tit. cap. 7.* sed nullib[us] exprimitur, quibus Prælatis rescribat Clemens, nec integrum hujus textus literam habemus, et si sunt plures decretales hujus Pontificis in hoc volumine compitæ, cum hoc principio, *Significavit nobis.*

COMMENTARIUM.

IN præsenti textu agitur de effectibus majoris excommunicationis qui præcipue consistunt in privatione communionis fidelium, & sacramentorum: quam ut pleniū exponamus, sciendum est, communionem apud fideles multiplicem reperi, aliam internam, quā per charitatem fideles ut Christi membra, & per fidem Christo ut capitū ununtur; de qua psalmo 118. dicitur: *Particeps ego sum omnium timentium te.* Et Iohannis cap. 4. hoc mandatum habemus à Deo, ut qui diligit eum, diligat & patrem suum. Et Apostolus ad Romanos cap. 12. ait: *Multi unum corpus sumus in Christo.* Et ad Corinth. cap. 12. *Vos autem etsi corpus Christi.* Et ad Ephesioc. 4. & cap. in scriptu-

*ris 18. quæst. 1. cap. 2. vers. Quemadmodum, de summa Trinit. Cujus unionis ratione fideles justi participes sunt bonorum omnium, quæ alii justi operantur; non ita ut ex his aliorum charitas augatur, aut meritum; sed ut unius meritis alteri Deus auxilium speciale conferat. Explicant D. Augustinus de doctrina Christi. cap. 22. Magister Sentent. dist. 27. D. Thomas 2.2, 9.23, art. 5. Albaspinus lib. 1. obs. cap. 1. Germon. lib. 3. sacr. cap. 14. num. 30. Alia est communicatio politica, civilis, & externa, qua consistit in mutua salutazione, mensa, & similibus. Alia est communicatio mixta, & per quam participes sumus sacramentorum, suffragiorum, & orationum generalium Ecclesiarum, cujus membra per baptismum efficiuntur. Dicitur autem mixta, quoniam aëribus, & cæremoniis externis constat, & ad spiritualia bona ordinatur, nempe ad accipiemendam, vel conservandam gratiam: de qua communione intelligitur, quod in Symbolo fidei confitemur de communione Sanctorum nempe fidelium; quia fideles plerisque sancti appellantur, juxta illud Apostoli ad Romanos cap. 1. ibi: *Omnibus, qui Roma sunt, dilectis Dei vocatis sanctis.* Illustrat Loyolas in can. 24. Concili illiber. Covar. in cap. almae*

Ccc 4

almae